

Egyoldalú szerződésmódosítási jog a banki szerződésekben

A Kúria kimondta, hogy az egyoldalú szerződésmódosítási jog általános szerződési feltételben előírt szabályozása során a fogyasztói szerződéseknel követelményként megfogalmazott szimmetria elvének a nem fogyasztói szerződések esetén is érvényesülnie kell

Mit jelent a szimmetria elve?

A 2/2012. PK vélemény tartalmazza, hogy az egyoldalú szerződésmódosításra vonatkozó kikötés különösen akkor tisztességtelen, ha kizárja, hogy a fogyasztó javára bekövetkező feltétel változás hatása a fogyasztó javára érvényesítésre kerüljön.

Praktikusan ez azt jelenti, hogy a bankkal szerződő fél a számára kedvező egyoldalú módosítást követelje a feltételek bank számára költségcsökkenést előidéző változásakor.

A PK vélemény a fenti szimmetria elvébe ütköző általános szerződési feltételt csak fogyasztói szerződések esetén minősítette tisztességtelen feltételnek.

Ezen változtatott a Kúria egy új 2019-es határozata, amikor kimondta, hogy amennyiben az általános szerződési feltétel megfogalmazójának jogosultsága ellentételezéseként az nem biztosít arra is jogot, hogy a vele szerződő fél a számára kedvező egyoldalú módosítást követelje a feltételek hitelező számára költségcsökkenést előidéző változásakor, az nem fogyasztói szerződés esetén is az régi Ptk. 209. §-ának (1) bekezdése alapján az egyoldalú szerződésmódosítást lehetővé tévő általános szerződési feltétel tisztességtelenségének megállapításához vezethet.

A régi Ptk. 207. § (2) bekezdése szerinti, a feltétel megfogalmazójával szerződő fél javára irányadó értelmezési szabály a feltételek egyértelműsége hiányának következményeit hivatott az általános szerződési feltétel megfogalmazójára hárítani, ha azonban a feltételek jelentése, tartalma egyértelmű, akkor a feltételek tisztességtelensége nem állapítható meg.

Bíróság általi szerződésmódosítás

A Kúria a kialakult bírói gyakorlatnak megfelelően leszögezte, hogy nem kérheti a szerződésmódosítást az a személy, aki a szerződéskötéskor számolhatott a körülmények későbbi változásával, tehát kellő gondosság esetén felmérhette a kockázatot (BH2012. 41.).

A régi Ptk. 241. §-a szerint akkor módosíthatja a bíróság a szerződést, ha a felek tartós jogviszonyában a szerződéskötést követően beállott körülmény folytán a szerződés valamelyik fél lényeges jogos érdekét sérti. Ha a szerződés rögzíti a kamatfelárat érintő, a bankot megillető egyoldalú szerződésmódosítás lehetőségét is, így annak esetleges változása is előre látható, így a szerződés bíróság általi módosítása nem kérhető.